

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

REACTIE COA: WET VERBETERING TOEGANG ARBEIDSMARKT NIEUWKOMERS

Participatie van onze bewoners

Op dit moment kunnen onze bewoners nog niet goed meedoen in de samenleving. Asielzoekers moeten vaak lang wachten op de uitkomst van hun procedure. En in de huidige opvangcrisis al helemaal. In die wachtfase kunnen ze nog niet genoeg. En als ze mee mogen doen zijn de mogelijkheden beperkt. In de praktijk merken we dat onze bewoners daardoor gedemotiveerd raken. Dit is slecht voor hun welzijn en heeft bovendien invloed op de leefbaarheid en veiligheid op en rondom de opvanglocaties van het COA. Het is ook een probleem voor Nederland: asielzoekers die lang stil hebben gezeten integreren moeilijker. Tenslotte is het een gemiste kans voor werkgevers die kampen met tekorten op de arbeidsmarkt.

Ambitie COA: 50% van bewoners die mogen werken en langer dan 1 jaar in opvang verblijft gaat aan het werk

Het COA wil dat asielzoekers zo snel mogelijk actief kunnen worden in de samenleving. Dat kan bijvoorbeeld door ze al vroeg te laten beginnen met vrijwilligerswerk en betaald werken. Door mee te doen vergroten ze hun kennis van de Nederlandse taal en cultuur en doen ze werkervaring op. Bovendien helpt actief meedoen in de samenleving bij de leefbaarheid en veiligheid op en rondom onze opvanglocaties en kunnen bewoners zo bijdragen aan kosten van de opvang (afdracht). Ook is het goed voor Nederland. Er zijn nu en in de toekomst flinke arbeidstekorten in bepaalde sectoren, wat de inzet van al het in Nederland aanwezige arbeidspotentieel noodzakelijk maakt. De nieuwkomers die er al zijn - asielzoekers - beschikken over veel talenten om daar een bijdrage aan te leveren.

Concrete reactie op initiatiefvoorstel

Concluderend deelt het COA de constatering van de initiatiefnemer dat de arbeidsparticipatie van onze bewoners nog altijd te beperkt is en dat er nog veel kansen liggen om dat te bevorderen. Voor onze bewoners, onze opvanglocaties en de samenleving. Deze zijn ook goed onderbouwd in bijvoorbeeld het onderzoek van Regioplan, het SEO rapport en het onderzoek van Plaform31. Hieronder geven we reactie op de onderdelen van het initiatiefwetsvoorstel.

- **Onderdeel uit initiatiefwetsvoorstel: *Geen beperking in tijd opleggen (loslaten 24 weken eis)***
De beperking van maar 24 weken per jaar mogen werken bleek een flinke belemmering voor onze bewoners om te kunnen en blijven werken. Maar ook voor de bereidheid en mogelijkheden van werkgevers om asielzoekers in dienst te nemen. Het COA ziet dat er steeds meer bewoners werken sinds de 24 weken eis is losgelaten. En we zien bij veel gemeenten en werkgevers nog meer motivatie om asielzoekers aan het werk te helpen.
- **Onderdeel uit initiatiefwetsvoorstel: *Afschaffen tewerkstellingsvergunning en vervangen voor meldingsplicht***
Het COA wil dat het proces rondom de tewerkstellingsvergunning zo eenvoudig en efficiënt mogelijk wordt, zodat dit voor werkgevers geen belemmering meer vormt om asielzoekers aan te nemen. Dat is het nu nog wel. Het lijkt ons verstandig om de opties voor vereenvoudiging/versimpeling/versnelling te bespreken met UWV en andere betrokkenen zodat het straks geen belemmering meer vormt.
- **Onderdeel uit initiatiefwetsvoorstel: *Termijn terugbrengen van 6 maanden naar 1 maand***
Het COA is van mening dat het wenselijk is om de termijn waarna asielzoekers aan het werk kunnen kort te houden, omdat het goed is om zo vroeg mogelijk actief mee te doen in de samenleving. Door snel mee te doen vergroten onze bewoners hun kennis van de Nederlandse taal en cultuur. Bovendien helpt actief meedoen in de samenleving bij de leefbaarheid en veiligheid op en rondom onze opvanglocaties.

Andere mogelijkheden om snel en goed aan de slag te kunnen

Er zijn volgens het COA ook andere maatregelen die kunnen helpen om de arbeidsparticipatie van asielzoekers te bevorderen. We hopen dat deze voorstellen worden betrokken bij het debat over dit initiatiefwetsvoorstel.

- Maak een ondersteunings- en begeleidingsstructuur mogelijk met UWV, gemeenten, uitzendbureaus, maatschappelijke organisaties en werkgeversorganisaties om asielzoekers en statushouders die nog op het azc verblijven aan het werk te helpen en houden.
 - Maak daarvoor een uitbreiding van de Meedoenbalies mogelijk waar we onze bewoners bemiddelen naar (vrijwilligers)werk. Dat kan door financiering van de Meedoenbalies op alle reguliere locaties.
 - Zorg voor verbinding van de Meedoenbalies met de bestaande (en toekomstige) regionale arbeidsmarktinfrastructuur ((i.c. de Regionale Werkcentra die thans in opbouw zijn).
 - Leg de taak voor de arbeidstoeleiding wettelijk vast, wijs de verantwoordelijkheid hiervoor helder toe, inclusief bijbehorende financiering.
- Zorg dat aan de randvoorwaarden kan worden voldaan om snel aan het werk te kunnen gaan. Naast de eerder genoemde maatregelen uit het initiatiefwetsvoorstel gaat dat om:
 - Voldoende capaciteit en slagkracht van de BRP-straten (Basisregistratie Personen) zodat de huidige achterstanden in het verstrekken van BSN-nummers weggewerkt kunnen worden. Op korte termijn moet de focus dus liggen op het wegwerken van achterstanden. Voor in de toekomst is inzet nodig op spreiding van voldoende BRP-straten door het land, zodat toekomstige achterstanden worden voorkomen en azc-bewoners niet het land door moeten.